

ЗУСТРІЧ З «СНІГОВОЮ ЛЮДИНОЮ». ХУРТОВИНА. СЛІПА ДОРОГА

Для мене кожен день у поході, як невідоме озеро для рибалки, який не знає, яку рибу зловить своєю сіткою...

Але цього разу, коли молодий хлопець Віктор Куликович перевіз мене човном з півострова Нобель до села Котира, я добре знав, що і де мені «ловити». Відхилившись від свого курсу вліво, я відшукав необхідні орієнтири і невдовзі вийшов на лісову галявину, посеред якої лежав великий перевернутий рибальський човен і виднілася якась напіврозвалена дерев'яна хатина. У лісі ще стояли вранішні сутінки, і тому я розраховував підійти до цього житла непомітно. Але під моїми ногами раптом тріснуло кілька сухих гілок – і несподівано з-за товстого дерева вискочив згорблений чоловік з рябою короною і підтюпцем побіг до густої стіни молодого сосняку. В лівій руці він тримав налігач, а в правій – вила з довгими зубцями. Розкуйовджене сиве волосся... Біла борода... І якби не сліди на свіжому снігові, то можна було б подумати, що все це мені привиділося...

- Діду! Діду! – закричав я вслід. – Не бійтеся! Я не грабіжник, а журналіст. Хочу з вами поговорити...

- іди своєю дорогою, - почувся старечий голос з лісової напівтемряви. – А полізеш сюди, то проштрикну наскрізь вилами.

Спокійний і впевнений голос змусив мене тверезо оцінити ситуацію і, постоявши трохи, я плюнув спересердя і повернувся назад. Під тим перевернутим і підпертим збоку березовими колодками човном виявилася «спальня» діда-лісовика. У виритій в землі довгастій ямі – товстий шар сіна. Старий кожух. Мішечки з сухарями. Сокира. Відро з водою і кухоль... Подумавши трохи, написав записку: «Діду! Хочу з вами зустрітися... Приїду в Нобель весною і прийду до вас з головою сільради. Якщо будете в Києві, заходьте до мене в гості. З вилами на вас кидатися не буду. Свою адресу і телефон залишаю...»

Прикро вражений невдачею, я ще довго згадував цього діда-Робінзона, який після смерті дружини вже давно покинув свою хату в селі і оселився в лісі. Колісь він

На центральній вулиці Радянській у с. Велика Глуша

служив на Камчатці, і тому люди назвали його лісове обійстя «Камчаткою», а самого господаря – «лісовою людиною»...

А тим часом вітер дужчав і дужчав. Від села Морочне до села Комори, яке стоїть майже біля кордону з Білоруссю, сьогодні мені лишилося пройти ще приблизно сімвісім кілометрів. Та вирушати по ледь примітній ґрунтовій дорозі через плавні, якщо раптом розпочнеться хуртовина, було небезпечно: без орієнтирів можна збитися з курсу. Але визначивши по карті й компасу азимут, я без твердої переконаності у правильності свого рішення все-таки взяв курс на Комори. Як моральна підтримка в цій ситуації у моїй пам'яті відшукалися слова французького філософа й письменника Мішеля Монтеня: «Хто нікуди не пливе – для тих не буває попутного вітру».

Вітер спочатку був справді для мене попутним, але через годину-півтори він повернувся і дув тепер прямо в обличчя. А потім почалася справжня хуртовина. Ледь помітна ґрунтова дорога швидко вкрилася снігом і злилася з плавнями. Почало сутеніти. Назад вже не повернешся, бо сніг замів мої сліди. Тепер – тільки вперед! Це вже

БЕРЕГАМИ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ АМАЗОНКИ...

Коваль з приватної кузні в с. Комори Ілля Вікторович ДЕЙНЕКО

не просто похід. Це – справжня робота. Прощупуючи поперед себе землю ціпком, щоб не ступити в глибоку калюжу або не провалитися в глибокий дренажний канал, я йшов і йшов уперед. І довіряв тільки компасу. Кілька разів наді мною пружно свистіли крилами дикі качки, але я навіть не піднімав голови. Невдовзі в чоботях було повно води, але я не звертав уваги, бо розігріті ноги не відчували холоду.

За десять днів свого походу мені довелося йти в різну погоду – під теплим сонцем, під дощем і в мороз. А ось тепер – у справжню хуртовину...

Я вперся в зиму, як у білу стіну...

А ніч швидко накривала мене чорною сутанною. Ноги несли вперед, а в голові вже визрів план, як зупинитися на ночівлю. Намет у цьому болоті не поставиш, а тому треба влаштуватися схованку від холоду і снігу в копиці сіна – їх багато лишилося в цих плавнях, бо люди не встигли вивезти після осінньої повені. Одну копицю сіна підпалю і висушу біля вогню мокрий одяг. А потім зариюся в інший стіжок. Якщо не витримаю до ранку через мороз, то доведеться підпалювати ще одну копичку. В цій ситуації навряд чи вигадаеться щось краще... Все! Пора зупинятися.

Скинувши рюкзаки, я взяв бінокль і заліз на найвищу копицю сіна. А навкруги, ніби крізь густу марлю, виднілися тільки стіжки сіна, ніби чукотські яранги в тундрі. І жодної ознаки села. Ті Комори, до яких я мав сьогодні дійти, ніби провалилися крізь землю. І раптом у темряві засвітився ледь помітний крізь снігову імлу жовтий вогник. Потім – другий, третій... «Все ясно, - майнуло в голові. – Електроенергію відключили, а тому люди почали запалювати газові лампи...»

Не звертаючи уваги на мороз, що вже почав кусати мокрі ноги, я закинув на спину обважнілий рюкзак і знову пішов уперед. А потім... Господи, як швидко може змінитися ситуація: замість того, щоб ловити дрижаки в копиці сіна і слухати, як пишуть миші, я сиджу в теплій оселі колишнього бригадира колгоспу «Більшовик» Миколи Павловича Васьковича і після доброї чарки домашньої житнивки, гарячого борщу, смаженої картоплі з салом та цибулею записую на диктофон його розповідь про дивне село Комори. Тут, наприклад, телевізор приймає тільки білоруські й московські передачі. А тому на годинниках – московський час. Колись у цьому селі був свій колгосп під назвою «Паризька Комуна», але потім ця «Паризька Комуна», як жартома сказав Микола Павлович, вийшла заміж за «Більшовика». Тобто, колгосп в Коморах було об'єднано з колгоспом «Більшовик», що в селі Неньковичі.

(Далі буде)